

MAGYAR KURIER



Bétsből, Kedden, Augustus' 3-dikán 1819.

Nagy Britannia.

A' Régens Princz ily beszédnek felolvasása által rchesztette-be Jul. 13-dikán a' Parlamentumnak ezen esztendőbeli ülésait: —“

„*Lordjaim és Uraim!* Fájdalommal szemlélem ismét kénszerítetni magamat, hogy az ő Felsége szomorú betegkedéséről néktek jelentést tegyek.

„Be nem zárhatom ezen parlamenti üléseket a' nélkül, hogy tudtotokra ne adjam, melly nagyon megelégedve légyek ezen buzgósággal és szorgalommal, mellyet ti a' megfontolás végett előtekbe terjesztett tárgyakra fordítottatok. Az a' türelem és törekedés, mellyel a' pénzárásnak állapotját az országban megvizsgáltatok, leghevesebb köszönetet kíván tőltem, áthatatos bizodalommal remélnem, hogy azon eszközök, mellyek ezen vizsgálódásokkal megegyezőleg elővételtek, legjobb következeseket fognak szülni.

„*Alsó házbéli Uraim!* Köszönöm azon penzhatározásaitokat, mellyeket a' Státusnak ezen esztendőbeli költségeire tettetek. Igazán sajnálom, hogy a' népnek terheit valamely módon nevelni szükséges vala (itt azon 50 millió forintok, mellyekkel külömkülömb taksafzetések feljebb emeltettek, 's meg azon 120 millió forintok, mellyeknek költsönvétele a' Parlamentum megengedte, értetnek); de egyszermind legfontosabb hasznokat várok azon iparkodásokból, mellyek által

ti, midőn ily eszközökhöz nyultatok, a' Státusnak minden finantziai bajait egyszerűre elhárítottatok, 's midőn azt meg gondolom, hogy azon eszközök, mellyeket ti nekem a' végre jóvallottatok, hogy az új terhek a' Státusnak minden polgárjait oly gyengén nyomják, a' mint csak ily nagy iparkodás' kéntelenvolta mellett várni lehetett, nagyon örvendek.

„*Lordjaim és Uraim!* A' külső Hatalmasságoktól az ő Országunk eránt való barátságos indulatjokról, folytában legelkötelezőbb bizonyításokat veszek.

„Nagy bánkodással vettem eszembe azon próbatételeket, mellyek a' mi manufaktúrákkal bővölködő vidékeinken, több helyeken előfordultak, hol a' nyughatatlanok a' csak néhány helyeken elhatalmasodott szükségét arra használják, hogy a' haza' intézetei és az Országlása eránt a' kedvetlenség' lelkét felelevenithessék. Semmi se' fekketik oly nagyon az én szívenem, mint az ő Felsége' minden rendű alattvalóinak boldogíttatása: de ezt a' közönséges rendnek és tsendességnek fenntartatása nélkül elérni lehetetlen. Egész bizakodással lehetek tehát azeránt, hogy én állhatatosan eltökéltem magamban, hogy ezen czélnak elérésén minden törvényesen reám bízott hatalomnak elővételével rajta leszek, 's azeránt sints kétségem, hogy Uraságtok a' Grófságaikba, a' hol lakozások van, megérkezvén, 's az Előljárókkal egygyétértvén mindent el fognak követni azon mesterkedé-

neknek semmivétettetésére, mellyeknek plánumaik ha végrchejtathatnának; azon rosszakat, mellyeknek megörvösoltatására azok czélozni mondattanak, még rosszabbakká fognak tenni, 's a' melly plánumoknak elintézőjök a' reformálásnak (*) (a' régire való visszavívésnek) színe alatt, tulajdonképen nem egyeben, mint szerentsés Constitutzióknak felfordításán iparkodnak."

(*) *Reformálás, Reformátor!* Ezen kifejezések most sokszori előfordulnak. Valyon nem sértik-e meg némely Olvasóinkat, azért, hogy oly zűrzavaros, 's a' jelenvaló rendnek ily veszedelmes, 's ördökléssel és minden féle elvetemdéssel fenyegetődző emberekre 's társaságokra ruháztatik, mint, a' kik most Angliában a' mostani sok lármát 's nyughatatlankodást tsinálják. A' Német irók közt némelyek megtartják ezen kifejezést, azért, így szólnak ezek: „hogy a' lármázó Anglusok magok adják magoknak „ezen nevezetet, nekünk pedig nintsen „oly Német szónk, melly azon dolgot „voltaképpen kifejezné, mellyen Angliában most a' nyughatatlanok iparkodnak: „tehát meg kell tartanunk“ — más Német irók pedig, hogy a' Reformátor szóval ne éljenek, így teszik azt ki: Jobbító, Megjobbító. De ez nagyon ellenkezni látszik a' dologgal. Az Újító hasonlóképpen. Ők magok nem mondják, hogy ők: jobbítók, vagy újítók volnának. Hát mit mondanak? azt mondják, hogy ők a' dolgokat a' régi, az eredeti állapotra akarják vissza tenni, t. i.: Hogy a' Parlamentum tagjai ne hét, hanem minden esztendőben, választattassanak; hogy választó jussal minden férjfi birjon a' ki ember-kort ért, és hogy képviselőt, mint Parlamentumi tagot, választani, a' népnek számosságától függjön, nem pedig valamelly városnak vagy helységnek nevéből. Példának okáért, ha

régen valamelly nagy népü város azzal a' jussal bírt, hogy képviselőt küldhesen a' Parlamentumba; már most, midőn úgy elpusztult, hogy sok rossz falunál kissebb, ne birjon ezen jussal: hanem, birjonak, mint régen, a' népesebb városok. Minthogy hát ők, mint magok mondják, tsak arra akarják a' dolgokat vissza vinni, mint régen volt, tehát *Reformátoroknak*, akarják nevezni magokat. — Hanem mi reájok bizván, hogy nevezék magokat a' mint tetszik, reánk nézve tsak az a' kérdés marad fenn, hogy mi, mikor rollok irunk, hogyan tegyük ki az ő nevezetjeket? Ha nekünk, nem az ő nevezetjeket ki tenni, hanem nekik nevet adni kellene, nem volna semmi bajunk; *Rontóknak* neveznők őket, azért, mert a' jelenlétöt el akarják rontani. Nevezhetnők talám *Régitőknek* is, minthogy a' régire akarják vissza tenni a' dolgot. — A' M. Kurir, hogy magán segíthessen, meghívja itt azon tisztelt olvasóját, a' ki őtet arról megintette vala, hogy ne éljen az *Universitás* nevezet helyett ezzel, *Egyetem*, mert e' rút szó — hogy írja-meg most a' M. Kurirnak azt: Hogy azon Anglusoknak, kik a' Parlamentum' reformáltatását a' mostani lármás gyűlésekben kívánják, 's ezért magokat Reformátoroknak nevezik, mitsoda legjobb nevezetet lehetne adni?)

Mostanság a' Birminghami Rontók tettek legnagyobb és az Országglószék' nyilvánosságos bosszantására legeltökélettebb lépést, a' midőn ezek azzal kezdték el a' Parlamentum' reformálását, hogy Wolseley nevü barátjokat, mint a' Birminghami nép' képviselőjét egy esztendőre a' Parlamentum' tagjává nevezték. Mint képviselőnek, annak módja szerént való utasításokat irtak elejébe, 's meghagyták néki, hogy a' Parlamentumnak a' jövődöbéli tilésekre lejéndő öszszegyűlésekor, a' képviselők' gyűlésébe

megjelenjen, 's ott ülést foglaljon. Ez egy legelőkeltebb lépés a' fennálló rendök elfordítására. A' Birminghami lakosok azon fundálják a' magok jussokat, hogy az ő' számjok 86,000-re telik, 's még sem küldhetnek képviselőt a' Parlamentumba, más apróság helység pedig, a' milyen név szerint *Old-Sarum*, a' hol csak öt jószágos polgárok találtnak, most is úgy él azzal a' jussal, hogy a' Parlamentumba egy képviselőt küldjön, mint régen élt, mikor a' legnépesebb városok közé tartozott.

Ezen választásra 50,000-ren gyűltek össze a' Birminghami polgárok a' szabad ég alatt. Hanem nagyon rosszszak *Wolseley* nézve az ő' képviselői kinéztései. A' Londoni Ministeri hangon író Kurir, mihelyest fülébe ment ezen választásnak híre, tüstént hevesen kikelt ellene, így szollván: Be ne merjen ezen úgy nevezett Képviselő a' Parlamentum' küszöbén lépni; vagy ha belépik, előre megtudhatja, hogy onnét egyenes úton fog menni a' fogházba. De más rosszsz kinézése is van neki. Nem régen emlitettük, hogy melly heves beszédet intézett ő' a' népgyűléshez, melyben egyebek között a' Bástillák lerontásával is méreztelt fenyegetődni, 's hogy ugyan ezen beszédjében egyeb elvetemedett mérészségeknek is kellett találtatni, metetszik abból, hogy azolta, a' Belső Minister *Lord Sidmouth*' meghívására a' *Chesteri* Grófság' Lordhadnagya, az ezen Grófságot veszedelemmel fenyegető sok népgyűlések eránt nagyon szemeskedni kezdett, 's ehhezkeppest *Sir Wolseley Károlyt* Esküdtekből álló törvényszék' elejébe czitáltatta, 's őtet az ez által kimondatott ítéletnek ereje szerint fogságra tétette, ámbár a' Bíró meg akarta neki engedni, hogy 500 font Sterling *kautzionnak* letétele mellett szabadon maradhat, *Wolseley* ezen engedelemmel élni, vagy azért,

hogy 500 font Sterlingje nem volt, vagy pedig, hogy így tselekedni jobbnak találta, nem akart. Így bajosan fog bemenni a' nyughatatlan népnek ezen mézes nyelvű Orátora a' Parlamentumba. — Mondják, hogy az ő' régi tehetős állapota megsölként volna. — Ezt egy igen vad tekintetű, sappedt, magas sovány embernek írják lenni.

A' tudósítások, mellyek ezen Parlamentum reformálójiról nevezetesen az északi tartományokból érkeznek, naponként nyughatatlanitóbbak kezdenek lenni, sőt magában Londonban is némünémű félelmeskedéssel várják a' *Smithfieldi* gyűlés' elkövetkezését, mint ezt az Országlószéknek előre megtett vigyázási rendelkezéseiből észre lehetett venni. Magok a' polgárok is meghivattattak, hogy ezen napon a' politikai katonákkal egygyütt szolgálatot tegyenek.

Néhány napoktól fogva Londonnak minden nevezetesebb utzáin és piatzain oly értelmű czédulák valának kiraggattatva: Hogy a' Parlamentum' reformáltatásán iparkodó társaságnak Biztossága által Julius 21-dikére összehivattatott gyűlésben Hunt fog előlülösködni; 's hogy mint a' mostanság tartatott külömbkülömb összehgyűlekezesekkel volt, úgy ezzel is a' Parlamentum' gyökeres reformáltatására leszen a' czélzás. Hunt köszönetet intezett a' társasághoz azért, hogy őtet úgy megtisztelte, hogy az ezen gyűlésben lejendő előlülösködest reá bizta. Megköszönő irásában a' többek közt ezen szavak is előfordulnak: —

„Hozzám intézett leveleteket azon írásnak mássával egygyütt, melly általi *Wolseley Károlyt* 's a' szabadság' több megesmert barátjait meghivattok, hogy azon népgyűlésen, melly a' fő városban a' *Smithfielden* Julius' 21-dikén a' végre tartatni fog, hogy az

eme' fontos szélra, a' Parlamentum' reformáltatására vezérő legjobb eszközök meghatározottassanak, 's az Országban más helyeken is e' végre tartató derek közönséges öszszgyülekezésekkel kezét léhessen fogni, vettem. Örvendezve szemlélcem azt, hogy a' nép ily úton indult-el céljának elérésére, mert ily módon emez embereknek alkalmatosságot szolgáltat arra, hogy magokat a' népnek megmutathassák, 's gondolkodásoknak egyenességét ő előtte kinyilatkoztathassák. Más felől a' népnek is módot szolgáltatnak az ilyen közönséges egygyüttvaló megjelenések arra, hogy megismerhesse azokat az embereket, kikre a' megpróbáltatás' napjain, mellyeknek már most, minden gyaníthatás szerint, nem lehet megszé lenniük, magát rájok bizhassa. A' Kurir, a' Times, 's mind azok az egyéb apró szívű emberek, a' kik ezen két Újságoknak megvásárolt írásaikra halgatnak, el kezdettek azon nagy tsendesség miatt nyughatatlankodni, mellyel az Ország' északi részein ezen öszszgyülekezések tartatnak. Ezen két újságoknak 's pártfogóiknak és követőiknek plánumaik szerént ezen népgyűléseken, lármáknak, nyughatatlanságoknak, rendtelenségeknek kell történni, 's vérnek kell kiontatni, azért, hogy azok, kiknek intézeteik szerént ezen újságok irattatnak, fogást találhassanak, különös Biztosságoknak kirendelésére, tömlőczöztetésre, 's akasztatásokra. Hanem én általában meggyőződve vagyok affelől, hogy a' népnek jó gondolkodása, mérséklettsége, 's igaz lelküése, ezen vérszomjúzó embereknek várokozásokat meg fogja tsalni, és az oly közönséges öszszgyülekezések által, mellyek békességesen de egyszersmind eltökélt állhatatossággal kormányoztatni fognak, az egész nemzetnek indulatja elegendőképpen elkészíthetetik arra, hogy a' Parlamentum alsó házának reformáltatását

tárgyazó kívánságaink sietséggel betölttessenek, 's ekképpen a' nép affelől, hogy a' választás' dolgában közönséges voksolási jussal fog birni, és hogy a' Parlamentum minden esztendőben újra fog választatni, bizonyossá tételtetik."

Azon aszszonyokról, kik felől az irattott vala, hogy a' Blackburni népgyűlésen szabadsági veres siphát vittek-fel az Orálószékbe, most azt írják, hogy ezen siphát erővel felnyomták az Elölülőnek fejére.

Julius' 15-dikén nagyon fényes bált adott a' Régens Princz a' Királyi familiának 's a' fő Uraságoknak. York, Kent, Sussex K. Princzek 's Koburg Leopold Princz, Feldmarschalli formaruhában, az egyéb férjfi Uraságok Udv. öltözetben, az aszszonyságok pedig külömb régi idősakaszokat képzelteő ruházatokkal jelentek-meg. A' Yorki Hertzezné Navarrai Királynénak, a' Kenti Hertzezné Orleansi Szűznek volt öltözködve, vagy más szókkal, ezeket képzelteők ruházatok által. Néhány egyéb fő aszszonyok, mint Rutland 's Richmond Hertzezné 's mások, hasonlóképpen régi Frantzia öltözetekben jelentek-meg.

P r u s z s z i a.

A' Magdeburgi újság szerént a' Schwalbachban Löning által elhővetett rüt próbatétel határozta a' Prusziai Országlószéket arra, hogy a' maga tartományaibau a' már tudva lévő véletlen vizsgálódásokat 's fogdosztatásokat tette. Mondják, hogy nem tsak Professor Jahnnál, hanem azután más gyanus személyeknél is találtak számos hegyes töröket. Nem régen valami revolúziós énekek nyomtatattak volt ki titkon: *Dreyfsig oder drey und dreyfsig, gleichviel!* 's most egygyik elfogattatott személynél felekből is feles nyomtatványokat találtak-meg.

A' Bonni történetek. Milyen bővebb környúlásokat olvasunk a' közönséges levelekben, Jul. 16-dikáról: — „A' Berlinből Bonna küldetett Biztosok, kik egész útjokat *sub incognito*, idegen felvett nevezetek alatt, 's polgári ruházatban tettek, és a' kik mind Pruszsziának belsőb tartományairól való emberek, már ezelőtt néhány napokkal megérkeztek vala ide, 's itt is *sub incognito* tartózkodtak, azt várván, hogy az Uláhussok, kik mustrára Coblenzbe mentek vala, visszaérkezzenek. Jul. 15-dikén reggeli 6 óraker történt, hogy az *Arndt* és a' két *Welker* testvéreknek házaik politikai katonák által körül vétettévn, a' politikai Biztosok és egy tiszt a' Professor Urakhoz bementek, 's nékiük a' politikai Ministerium' parantsolatját elejükbe tették, melynek e' volt foglalatja: „Mint, hogy *Arndt*, és *Welker* testvér Professorokra nagyon sürgető gyanakodás van, „ezért, hogy veszedelmes politikai meszterkedésnek és titkos egygyesületeknek „részesek volnának: erre nézvé minden „papirosaik az e' végre különösen kineveztetett Biztosság által vétettségével, és tsak a' részes Professoroknak jelenlétekben szorosán vizsgáltsanak meg, „és, ha lennek valami affélére való politikai czélzás találatni fog, a' mi Német Országnak Egységét 's Constitútzióját, továbbá a' titkos egygyesületeket, „és Barschságot illetné, küldjék Berlinbe.“ — A' Biztosok ezen parantsolatnak végrehajtásával néhány órakat töltöttek-el. A' nevezett Professoroknak szállárain mindent össze kerestek, 's a' papirosokat bepetséttel zsákokban az Universitas' Rektorához vitették, kinek magának is meg volt parantsolva, hogy ha a' szükség kívánni találja, a' Biztosoknak mindenben segítségül legyen.

A' Bonni tudósítások szerént, ezen Berlinből oda küldetett rendkívül való

Biztosságnak erőszakos tselekedetei ellen nem tsak ezen három Professorok, hanem az egész Academicus Senatus protestáltak 's protestálásokat sebes postán Berlinbe az Igasság' Ministeriumához küldötték, addig is pedig a' további erőszakoskodásoknak elfordittatása végett a' Státus' Prokurátorához folyamodtak.

Jahn, a' Turnirozó Professor, elfogattatása 's első kikérdeztetése után a' Spandau i várba zárattatott.

Salamon nevű Erfurti Turnirozónak irásait is elvették Jul. 16-dikára virradó éjjel.

A' Bonni legújabb levelek szerént az ott elfogattatott három Professorok, már elbotsáttattak, de betsületjekre meg kellett ígérniük, hogy, ha az ellenek való vádoztatás' dolgában meg találnak szollittatni, azonnal elő fognak állani.

Azt a' Berlini könyvárost, kinek írásai elpetsétteltek, *Reimernek* nevezik az újabb tudósítások. Ő most Helvétziában útozik.

* * *

Egy Wiesbadeni újabb levélben, minekutánna előbb megemlittetett volna, hogy Löning magát elcintén koplatás által akarta megölni, azután így beszéltetik elő az Ő valósággal megtörtént halála: — Löning, a' reá való nagy vigyázás mellett addig sunyogott, míg végre Jul. 17-dikén este módot talált arra, hogy egy darab üveget lábával kisebb darabokra törvén, 's egygyet felvévén, azzal egygyik vérő erct megnyissa. Hogy a' vérnek folyása azonban el ne árulja, kezét az ágyba a' takaró alá dugta: de nem soká a' vér innét is a' szoba' pädimentomára lefolyni kezdvén, megijedett, hogy észre találják venni, 's a' vérit megállitván, halálát meggátolják, tehát, mint gyanítják, ekkor határozta magát arra, hogy néhány üveg darabots-

kákat lenyeljen. A' strázsa azonközben a' szobába belépven, látja a' sok elfolyt vért, lármát út, segítségért kiált, de már késő volt, mert már akkor Lönning legnagyobb kínokát szenvedvén, semmi segedelemnek nem lett sikere, és ő a' napnak feljöttele előtt (18-ikban) már ki-múlt vala a' világból."

B r a s i l i a.

A' Rio-Janeiróból érkezett legújabb tudósítások szerént a' tsetsemő Princzszony' megkereszteltetése, kinek szerentsés születetéséről már más ízben emlékeztünk, Május' 3-dikán ment véghez. Király és Királyné ő Felségek tették a' Keresztatya és Anya foglalatosságait. A' Princzaszszonyka' nevei, mellyeket a' szent kereszttségben vett, ezek: Maria-da-Gloria-Joanna-Carlota-Leopoldina-Isidora-da-Cruz-Francisca-Xavier de Paula-Michaela-Gabriela-Raphaela-Louisa-Gonzaga. Titulust ilyent kapott: *Princessin da Beira*. A' Királyi Princzek és Princzaszszonyok mind jelen voltak a' kereszt-ségi szent pompán, még a' tsetsemő anya Leopoldina Koronaörökös Hercegné is. Mindenek fényes pompával mentek véghez. Az egész város nagyon üdvendezett.

Olasz Ország.

Austriai Császár és Császárné ő Felségek minden hozzájuk tartozókkal egyetemben, Florencziából Julius' 12-dikén Pisába vették útjokat, a' hova a' Luccai Hertzegné ő Felsége is (a' volt Hetruriai Királyné) minden gyermekeivel megérkezett vala. Innét 14-dikben Li-

vornóba vették útjokat a' Felséges utasok, 's valamint ott úgy itt is világoztatásokkal és inepi üdvendezésekkel fogadtattak. Császárné ő Felsége Jul. 16-dikán, Császár ő Felsége pedig és a' Nagy Herceg, 17-dikén ismét vissza tértek Florentziába.

E l e g y e s D o l g o k.

Hogy Professor Jahnt Berlinből *Spanába* vitték, az adott reá okott, a' mit már még egyszer említettünk, hogy egy láfmázó tsoport az Ulánusok' strázsházára Jul. 16-dikán éjjelnek idején reá menvén, az ott lévő foglyokat ki akarta szabadítani. Már most meghatározva írják, hogy ezen tsoport, turnirozókból és egyéb tanulókból állott, a' kik ezen próbatétel által a' magok Professorjoknak ki-szabadítására czéloztak, de czéljokuk elérése helyett, közülök fogattattak el néhányak.

B é t s.

Császár és Császárné ő Felségek Károlina Cs. Fő Hertzegaszszonnyal egyetemben, Olaszországba tett útozássokból tegnap délelőtt a' Schönbrunni kastélyban egésségesen és szerentsésen megérkezének.

Ezen Augustusnak 2-dikán kilentzedik sorsvonása történt a' Státus régibb interesos Obligatziójinak, 's az 56-dik Series jött ki, melybe a' 46,544 számtól fogva 47,554-gyig való, 5 per Centes Obligatziók vannak befoglaltatva; 1,001,146 forint summát tesznek, 's az interestsek, az alászállított mérséklés szerént, 25,018 forintot 39 krajtzárt tesz'.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Jul. 30-dikán 247 $\frac{1}{2}$ — 31-dikén 247 $\frac{3}{4}$ — Aug. 2-dikán 247 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Igazítás. — A' IX-dik számú Kurirban a' 71-dik levéllapon ezen szám mellé 8000, szóval is oda van téve az ezer; az utolsót ki kell hagyni — ugyan azon levél lapon a' második hasábon felülről lefelé számlálván az ötödik sorban ezen szó előtt gyűlölséget, kimaradott ez: *tyrannussági*.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti levelek Pannónia-Hegyről e' következő történetet közlik: Fő Tisztelendő Horváth Pál Ur Sz. Benedek Szerzetbeli Tihanyi Apátur és a' Sz. Mártoni Fő Apáturságnak Regense, a' múlt esztendei October 1-ső napján útazása közben szerentsétlenül elfordult, és jobb keze válban kifeszamodott. E' szomorú eseten az őtet szívből tisztelő Szerzetes Társai, 's minden jó Baráti különösen megindultak, 's a' mit tanátsal tehettek, azt buzgó serénységgel mind elkövelték. Több izbéli helyreállítási próbák után is a' kéz erő nélkül tsüggött, és a' szorgalmatos Férfiúnak szokott munkáira alkalmatlan volt. Ily tehetetlen, 's már azért szomorú: de fájdalmas állapotban is, 8 egész hónapot töltött a' tisztelt Apátur Ur, midőn jó Barátnak tanására a' Pöstyéni fürdőbe útazott. Itt első gondja volt, hogy Mitosinka Györgyöt Nagy Méltóságú Gróf Erdődy Jó'sef ő Excellentziájának Jobbágját felkerestesse, kit a' hír szerént a' tsonttörés, és ficzamodás meggyógyításában igen ügyesnek hallott. Ez megvizsgálta a' kezét, 's minthogy már régi volt a' baj, azt tanátslá, hogy az Apátur Ur egy hétig naponként kétszer fürödjék. Nyolczadik nap az az Junius' 19-dikén megjelent Mitosinka, 's a' vállat megtapogatván, már elkészültnek érezte a' helyretevésre. Hozzá fogott tehát délután két 1/4 óraker, és harmadfél minutum alatt munkáját szerentsésen végbe vitte; úgy hogy az Apátur Ur az olta jobb kezének ismét minden akadály nélkül hasznát veheti. Ezen szerentsén minden tisztelői szíves öröme fakadtak; de leváltképpen maga, a' ki tehetetlen tagjának sullyát leginkább érzette, kimondhatatlanul felvidámult, 's mint a' Deák Muzsáknak felszentelt Papja, 's a' Tudo-

mányoknak igaz barátja jobb kezének használását azzal kezdette, hogy örömet a' következő versekbe öntötte:

— Heu! quantum distamus ab illo,
Qui fuimus nuper, cum dextra soluta
jaceret,
Mortua pene manus, sine vi langvebat
inanis,
Nec dabat Officium, nec amicis scribere
chartis,
Verba, nec incensum dapibus recreare pa-
latum
Sustinuit: sed iners haesit de corpore
pondus.
Jam fruimur dextra, jam mitior aura per
omnes
Discurrit sensus, et languida membra
serenat.
Balnea nempe juvant, sed plus juvat ipse
Galenus,
Qui sedem in Pöstyén stabilem Mitosinka
locavit.
Rus colit, at fractis, eluxatisque medetur
Partibus; est magnis felicior arte Magi-
stris.
Quippe novem menses, quae sex tentami-
na luit,
Haec tribus integro pars et sociata minutis.
* * *

Szala Egerszegről. Folytatása a' *Ns. Szala* Vármegyei Tisztválasztó Széknek. A' VIII-dik szám alatt lévő M. Kurirban említett Tisztviselőkn kívül, rész szerént a' Rendek választása, rész szerént Nagyméltóságú Gróf *Amade Antal* Ur Fő Ispáni Helytartó ő Exc.ja nevezése szerént Tisztviselőkké lettek e' következők: A' Tiszti fő Ügyészségre felolvasván a' Helytartó Ur a' nevet, az eddig is köz megelégedéssel szolgált Csesznak József Úr egygyező akarattal, és hanggal kikiáltott. — Hasonlóaa T. T.

Horváth Antal, Deák Antal, Sélley Elek Fő Szolgabíró Urak, a' Szántói, Rapornaki, és Muraközi Járásokból, eddig is ditséretesen viselt hivatalokban köz felkiáltás által megtartattak. A' többi Fő Bíró Urakra nézve a' voksolás elő vétett, és a' szavak többsége szerént választattak: az Egerszegi Járásban Ts. Nagy Antal; Tapolezaiban Sárý László, Lövőiben Bertalan Pál Urak. — Vice Fiskálisokká lettek Fábrián István, és Töröki L. Urak. — Szolgabírák újak lettek: a' Szántói Járásban Oroszváry András Ur; Egerszegiben Dvornikovits Mihály Ur; a' Lövőiben Domján Imre Ur; Tapolezaiban Barcza Imre, és Dóczy Ferencz Urak; — megmaradtak pedig: a' Szántóiban Forintos György; Rapornakiban Deli Boldizsár, és Léránd Pál; Egerszegiben Skublits Alojs, Lövőiben Simon Gábor; Muraköziben Gabelits Ferencz, és Osterhuber Pál Urak.

Esküdtek Járásonként ezek: Tapolezai Járásban Körmendy István, Rozma Pál, Lázár György, — Rapornakiban Hary György, Piringer István, Fölnagy Gábor; Egerszegiben Stefanits Ignác, Czigány József, Sényi Mihály; Lövőiben Molnár József, Király József Augusztits Leopold; Muraköziben Baricz József, Horváth József, Glavina József Urak. —

A' Notáriusi hivatalban mindnyáját meghagyta ő Exc.ja, megtöltvén Hertelendi Ferencz Úrral, úgy az Ügyészeket Jóbb Márton Úrral. — A' Tárház Tisztjei megmaradtak, tsak a' Muraközi Járásban lett új Kherer József Úr, és Gáll Gáspár Exactor Úr mellé Lénárd Lajos Úr rendeltetett segédül.

E r d é l y.

Kolosvárról, Julius' 23-dikán.

Melly irtóztató véletlen hirtelenséggel lettek nagy számmal az Enyedi felebarátaink közül szerentsétlenné, a' múlt hónap' 18-dikán azon környéken lesza-

kadt iszonyú víz-özön által, már a' Magyar Kurir is közre botsátotta leveleiben.

Az alatt Alsó Fejér Vármegyei Milgos Fő Ispány Gróf Betlen Imre Ur ő Exc.ja köz tekintetre botsátván az eránt érzékeny rendjeit, Milgos P. Horváth Dániel Urhoz ide Kolosvárra; a' ki már addig is, más érzékeny nagy lelkekkel egyformán érzették ezen szomorú hírnök hallására fellobbanni azon tüzet, mellyel felebarátja, embertársa szomorú eseten könnyözülni szokott; sietve azoknak enyhülésekre törekedett.

E' végre tisztelt M. Horváth Dániel Úr, nem késett illy tárgyban sietni, szokott buzgósága által, egy collectiot megindítván, érzékeny kifejezéssel minden rangon lévőkhöz: tsak hamar elérte ezen diszes czélját: abból begyűlt 900 forint.

Ezen intézetével sem nyugodott-még a' Kegyes Ur, hanem maga mellé vétén szelid Hitvesét Milgos Gróf Lázár Évát, és más jó Nemes érzésű buzgó hazafiakat, ur. m. Lészai Lajos, Henter Adám, Deáki Sámuel és Deáki János Urakat, azon vig játékot: *Az Anglus Portékák*, egy oly rövid hozzá készülő idő alatt, a' végén a' játéknak pedig némely igen díszes Tableouknak ugyan azon Theatromon való előadásával, melyben számos külföldi horúk, a' szép nemből is előállásokkal részt vettek, tsak a' buzgóságtól lelkesítettve, olly köz meglegedésre előadták, mellyel, a' leggyakorlottabb Játékosok is ditselkedhetnének.

Az ebből bejött 204 forintot, hozzá tévén a' fenn irt 900 forintokhoz 1104 forintok tústént Nagy Enyedre már is elküldettek.

Az ilyen nyomorúttakon való segítség annyival betsesebb, a' mennyivel az nyomba megy a' szorúttakhoz: nem tsak enyhít, vigasztal előre már; hanem szép példát mutat jókor más érzékeny szíveknek.